بین الملل

هشدار شدید تهران خطاب به کره جنوبی

در سایه انتشار اخباری در خصوص احتمال مداخله نظامی کره جنوبی در تنگه هرمز، یک مسئول بلندپایه ایرانی، هشدار شدیداللحنی را علیه این کشور مطرح کرد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، یک مسئول امنیتی سیاسی بلندپایه ایرانی در گفتگو باالمیادین تاکید کرد: ما به کره جنوبی هشدار می دهیم در برابر فشارهای واشنگتن برای مجبور کردن این کشور به همکاری در عملیات غیرقانونی ارتش آمریکا تسلیم نشود. وی اضافه کرد: سئول نباید منافع و جایگاه خود را به نفع سیاست های خصمانه آمریکا علیه امنیت و ثبات منطقه فدا کند. این مسئول ایرانی تصریح کرد: کره جنوبی به خوبی می داند که دلیل اصلی نبود امنیت در تنگه هرمز تجاوز آمریکایی صهیونیستی است و نباید از این واقعیت غافل شود. تهران هر گونه مشارکت کره جنوبی علیه ایران در تنگه هرمز را به مثابه مشارکت نظامی مستقیم در حمله نظامی علیه این کشور می داند. وی بیان کرد: ایران هرگز با تبانی در جنایات خصمانه علیه ملت این کشور مسامحه نخواهد کرد. تا زمانی که مداخلات غیرقانونی آمریکا در کنار محاصره خصمانه و جنگ اقتصادی علیه ایران ادامه داشته باشد بازگشت امنیت به منطقه ممکن نخواهد بود. روز جمعه دفتر ریاست‌جمهوری کره جنوبی مدعی شد که این کشور در حال بررسی گزینه‌های مختلف از جمله اقدام نظامی درباره تنگه هرمز است ولی تصمیم قطعی در این خصوص اتخاذ نشده‌است.

تلاش سفیر آمریکا برای سفیدشویی کابینه نتانیاهو

سفیر آمریکا در سرزمین‌های اشغالی ضمن هشدار درباره پیامدهای وخیم خشونت شهرک‌نشینان صهیونیست علیه فلسطینی‌ها در کرانه باختری، مدعی شد که هیچ طرحی برای کوچ اجباری ساکنان غزه وجود ندارد.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، «مایک هاکبی» سفیر آمریکا در سرزمین‌های اشغالی روز شنبه در جریان سفر به شهرک ترمسیا در کرانه باختری، درباره خشونت شهرک‌نشینان علیه فلسطینی‌ها هشدار داد و گفت که عاملان این اقدامات باید منتظر «عواقب وخیم» باشند. طبق گزارش روزنامه القدس العربی، هاکبی گفت: پیام ما روشن است؛ جرم، جرم است و تروریسم، تروریسم و کسانی که مرتکب چنین اقداماتی می‌شوند باید انتظار عواقب وخیم را داشته باشند. وی در عین حال از انتقاد مستقیم از کابینه رژیم صهیونیستی در زمینه خشونت در کرانه باختری خودداری و وجود هرگونه طرح برای کوچ اجباری فلسطینی‌ها از نوار غزه را رد کرد. این اظهارات پس از آن مطرح شد که وزرای تندرو کابینه رژیم صهیونیستی پیشنهادهایی درباره چگونگی اخراج حدود دو میلیون نفر از ساکنان غزه مطرح کرده بودند. هاکبی در این باره ادعا کرد: به‌طور قاطع تأیید می کنم که هیچ طرحی از سوی اسرائیلی‌ها برای کوچ اجباری ساکنان غزه وجود ندارد.

نیجر شمشیر را علیه فرانسه از رو بست

دولت نیجر با متهم کردن پاریس به تحریک نظامیان برای حمله به مراکز حساس این کشور، اعلام کرد که شواهدی درباره نقش فرانسه در این ناآرامی‌ها در اختیار دارد و پاریس را به شکایت تهدید کرد.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، مقام‌های نیجر، فرانسه را به تحریک شماری از نظامیان برای انجام شورش در این کشور متهم کردند. این اتهام‌زنی پس از آن مطرح شده است که گروه‌های مسلح هفته گذشته مقر ریاست‌جمهوری و یک پایگاه هوایی نظامی اصلی در نیجر را هدف قرار داده بودند. طبق گزارش شبکه الجزیره، دولت نیجر در بیانیه‌ای اعلام کرد: «شبکه گسترده‌ای از کودتاچیان به رهبری فرانسه، این حمله را تحریک کرده است.» در ادامه این بیانیه آمده است: «ما شواهد زیادی درباره این حمله جمع‌آوری کرده‌ایم و نیجر حق خود را برای ارجاع این مسأله به دادگاه‌های بین‌المللی محفوظ می‌داند.» نظامیان شورشی ۲۹ اوت به فرودگاه و مقر ریاست‌جمهوری در نیامی، پایتخت نیجر حمله کردند و این اقدام تازه‌ترین تهدید علیه دولت عمر عبدالرحمان تیانی، رئیس شورای ملی حفاظت از میهن، به شمار می‌رود؛ فردی که در پی کودتای سال ۲۰۲۳ قدرت را در نیجر به دست گرفت. یک روز پس از این حمله، ارتش نیجر با حمایت نیروهای هم‌پیمان خارجی از جمله روسیه، کنترل وضعیت را در دست گرفت. عمر عبدالرحمان تیانی پیش از این نیز فرانسه و دیگر کشورهای غرب آفریقا را به دست داشتن در ناآرامی‌هایی اوایل سال جاری میلادی در پایتخت این کشور متهم کرده بود.

تل‌آویو در حال پیشبرد کمپینی علیه قطر

نخست‌وزیر پیشین رژیم صهیونیستی با انتقاد شدید از قطر، خواستار بسیج افکار عمومی علیه این کشور شد.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، نفتالی بنت، نخست‌وزیر پیشین رژیم صهیونیستی گفت: من از بمباران قطر در روز آینده صحبت نمی کنم بلکه سخن از جمع‌آوری اطلاعات است. این کشور یک دشمن است و ما باید در این زمینه اقدامی علیه آن را آغاز کنیم. طبق گزارش عربی ۲۱، وی افزود: ما در حال پیشبرد کمپینی علیه قطر هستیم؛ کمپینی که لزوما نظامی نیست بلکه شامل آگاهی‌بخشی عمومی و اعمال فشارهای اقتصادی و دیپلماتیک می‌شود و ما برای اعمال فشار بر قطر، با متحدان خود در منطقه یعنی عربستان، امارات، مصر و دیگر کشورها همکاری می‌کنیم.

سخنگوی شورای نگهبان مطرح کرد:

برگزاری انتخابات شوراها در انتظار نظر شعام

سخنگوی شورای نگهبان درباره زمان برگزاری انتخابات شوراها گفت: بر اساس مصوبه شورای عالی امنیت ملی، انتخابات باید دو ماه پس از پایان رسمی جنگ برگزار شود، بنابراین باید منتظر نظر شعام باشیم.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، هادی طحان‌نظیف، سخنگوی شورای نگهبان دیروز در نشست خبری، ضمن گرامیداشت یاد و خاطره شهدای جنگ رمضان گفت: یاد رهبر شهید انقلاب اسلامی را گرامی می‌داریم. در این جنگ ۴۱ نفر از اعضای شبکه مردمی نظارت بر انتخابات شورای نگهبان به شهادت رسیدند که از این تعداد ۳۳ نفر مرد و ۸ نفر زن بودند. وی در ادامه بیان کرد: طرح ملی توسعه هوش مصنوعی که در مراحل قبل ایراداتی داشت، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد و تایید شد. سخنگوی شورای نگهبان ادامه داد: طرح پشتیبانی و رفع موانع تولید کشاورزی نیز پس از انجام اصلاحات در مجلس شورای اسلامی، خلاف موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد. طحان‌نظیف تصریح کرد: طرح حمایت از تولید کشاورزی و افزایش تاب آوری تأمین نیازهای غذایی در شرایط جنگی و بحرانی با ایراد اصل ۸۵ قانون اساسی مواجه شد. مجلس شورای اسلامی در موارد ضروری می‌تواند اختیار وضع بعضی از قوانین را به کمیسیون‌های داخلی خود تفویض کند اما از نظر ما این طرح نباید اینگونه بررسی شود. مجلس باید این طرح را اصلاح کند.

تشکیل کارگروه برای بررسی تجمیع انتخابات ریاست جمهوری و مجلس

سخنگوی شورای نگهبان درباره تجمیع انتخابات ریاست جمهوری و انتخابات مجلس شورای اسلامی اظهار کرد: این ایده که این دو انتخابات با هم برگزار شود، چندین سال است که مطرح است، به ویژه بعد از شهادت شهید رئیسی و به دلیل برگزاری زودهنگام انتخابات ریاست جمهوری، این موضوع بیشتر مطرح شد. وی ادامه داد: کارگروهی در این باره تشکیل شده که مباحث حقوقی این موضوع و برطرف کردن موانع قانونی آن را بررسی کند. نظر خود بنده این است که اگر تمهیدات اجرایی لازم را در این زمینه در نظر بگیریم، نیازی به اصلاح قانون برای تجمیع انتخابات ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی وجود ندارد. البته این نظر خود بنده است و شورای نگهبان هنوز در این مورد بحث و بررسی نداشته و ورود نکرده است. وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا انتخابات میان دوره‌ای مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان رهبری به صورت تمام الکترونیکی خواهد بود، گفت: گویا درباره انتخابات شوراها تصمیم‌گیری شده که این انتخابات به صورت تمام الکترونیکی باشد. اما در مورد انتخابات میان دوره‌ای مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان رهبری، ما در حال بررسی هستیم و امیدواریم ما هم بتوانیم با برگزاری این دو انتخابات به صورت تمام الکترونیکی موافقت کنیم.

تفاوت میان اظهارنظر سیاسی و اقدام سازمان‌یافته

طحان نظیف در پاسخ به پرسش دیگری درباره اینکه از منظر شورای نگهبان مرز میان «اظهارنظر سیاسی» و «اقدام سازمان‌یافته» کجاست، اظهار کرد: فضای اظهارنظر در کشور کاملاً آزاد است و افراد می‌توانند آزادانه دیدگاه‌های خود را مطرح کنند. با وجود سلایق و دیدگاه‌های مختلف، اظهارنظرها بیان می‌شود و شورای نگهبان نیز بر مبنای این اختلاف‌نظرها تصمیم‌گیری نمی‌کند. وی افزود: شورای نگهبان نگاهی به اختلافات سیاسی ندارد، اما اگر در شرایطی که حفظ انسجام ملی ضروری است، افرادی در مسیر منافع کشور حرکت کنند و در مقابل، کسانی با قاتلان کودکان مظلوم میناب همصدا شوند، موضوع درباره آنان متفاوت خواهد بود. طبیعتاً میان اظهارنظر سیاسی و اقدام سازمان‌یافته با هدف تأثیرگذاری خارجی تفاوت قائل هستیم.

برگزاری انتخابات شوراها در انتظار نظر شعام

طحان نظیف در پاسخ به سوالی، مبنی بر اینکه آیا شورای نگهبان پیشنهادی یا ایده‌ای درباره زمان برگزاری انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا دارد تا در این زمینه تسریع شود، گفت: برگزاری و اجرای این انتخابات و همچنین نظارت بر آن، در حیطه وظایف شورای نگهبان نیست. وی ادامه داد: حتی انتخابات میان‌دوره‌ای مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان رهبری نیز باید همزمان با یک انتخابات ملی برگزار شود که در حال حاضر، انتخابات شوراهاست. بر اساس مصوبه شعام، انتخابات باید دو ماه پس از پایان رسمی جنگ برگزار شود. بنابراین باید منتظر نظر شعام باشیم. ما نیز علاقه‌مند هستیم این انتخابات در سریع‌ترین زمان ممکن برگزار شود.

دلایل رد یا تأیید صلاحیت اشخاص قابل انتشار عمومی نیست

طحان‌نظیف در پاسخ به پرسشی درباره اظهارنظر برخی افراد و جریان‌های سیاسی پیرامون تأیید صلاحیت اشخاص و حتی رئیس‌جمهور و اینکه آیا شورای نگهبان برای جلوگیری از چنین اظهارنظرهایی برنامه‌ای دارد، بیان کرد: ما تلاش کرده‌ایم تا حد امکان درباره این موضوعات نکات و توضیحات لازم را مطرح کنیم. درباره مواردی که مربوط به اشخاص است نیز اعلام کرده‌ایم که دلایل را برای خود افراد ارسال می‌کنیم، اما انتشار عمومی این دلایل نیازمند مجوز قانونی است. وی درباره احتمال تمدید فعالیت شوراهای اسلامی شهر و روستا و امکان استمرار فعالیت شورای شهر ششم نیز گفت: استمرار فعالیت شوراهای اسلامی شهر و روستا با مصوبه مجلس شورای اسلامی انجام شد و این مصوبه نیز به تأیید شورای نگهبان رسید. موضوع تعویق انتخابات نیز با توجه به شرایط جنگی و بر اساس مصوبه شورای عالی امنیت ملی صورت گرفته است. تا زمانی که مجوزهای لازم برای برگزاری انتخابات دریافت نشده است، از آنجا که فرآیند قانونی طی شده، موضوعی خلاف قانون رخ نداده و این وضعیت تا زمان اخذ مجوزهای لازم ادامه خواهد داشت.

واکنش به ادعای رد صلاحیت پزشکیان

سخنگوی شورای نگهبان در پاسخ به پرسشی درباره ادعای مطرح‌شده از سوی یکی از شخصیت‌های سیاسی مبنی بر اینکه پیش از برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری، مسعود پزشکیان در فرآیند بررسی صلاحیت‌ها رد صلاحیت شده و سپس با تذکر رهبر شهید انقلاب تأیید صلاحیت شده است، اظهار کرد: اکنون رئیس‌جمهور در حال انجام وظایف خود هستند. نسبت دادن چنین مواردی به امام شهید که اکنون در میان ما نیستند، زیبنده نیست. طحان‌نظیف افزود: تأیید یا تکذیب این موارد بر عهده دفتر رهبر شهید انقلاب است. اینکه رئیس‌جمهور مورد حمایت رهبری بوده‌اند، موضوعی کاملاً مشخص است. رهبر شهید انقلاب همواره از دولت‌ها حمایت کرده‌اند. وی در پایان تأکید کرد: جریان‌های سیاسی باید توجه داشته باشند که اگر به دنبال این هستند که مسئولیت خود را بر دوش سایر دستگاه‌ها بیندازند، این کار صحیحی نیست. تأیید یا تکذیب این موارد نیز بر عهده دفتر رهبری است.

طحان نظیف درباره نظر شورای نگهبان با طرح مقابله با نفوذ، گفت: بررسی این طرح هنوز در مجلس شورای اسلامی به پایان نرسیده است. بعد از پایان بررسی در مجلس، درباره این موضوع اعلام نظر می‌کنیم. سخنگوی شورای نگهبان اظهار کرد: درباره طرح مقابله با نفوذ با شورای نگهبان مشورت نشده است. البته چنین روالی هم نباید وجود داشته باشد و شورای نگهبان بعد از بررسی‌های مجلس، درباره این مصوبه اعلام نظر خواهد کرد. طحان‌نظیف درباره طرح اصلاح قانون مهریه، گفت: این طرح اخیرا به شورای نگهبان ارسال شده و در نوبت بررسی در شورای نگهبان است. ما دیدگاه‌ها و دغدغه‌های افراد و نهادهای مختلف را اخذ کرده و مورد توجه قرار می‌دهیم. بعد از بررسی لایحه مقابله با جنایات بین‌المللی، ما این طرح را بررسی خواهیم کرد.

عارف: برای جنگ اقتصادی برنامه داریم

دشمن در این جبهه نیز شکست می‌خورد

معاون اول رئیس‌جمهور با تأکید بر اینکه دشمن پس از ناکامی در جنگ نظامی، اقتصاد و سرمایه اجتماعی کشور را هدف قرار داده است، گفت: دولت برای اجرای اقتصاد مقاومتی، مقاوم‌سازی اقتصاد و تأمین معیشت مردم در شرایط جنگ اقتصادی برنامه دارد و مطمئن هستیم دشمن در این جبهه نیز شکست خواهد خورد، زیرا ابزار تازه‌ای جز تحریم‌های خشن و ظالمانه‌ای که پیش از این نیز علیه ملت ایران به کار گرفته، در اختیار ندارد.

به گزارش زمان به نقل از ریاست‌جمهوری، محمدرضا عارف در دومین جشنواره توانمندسازی و کارآفرینی علوی و آیین شکرانه راه‌اندازی ۱۵۰ هزار طرح اشتغال، با اشاره به شکست توطئه‌های مختلف نظامی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی نظام سلطه به سرکردگی آمریکا برای تسلیم یا سرنگونی جمهوری اسلامی ایران، گفت: راهبرد ایران در دهه‌های اخیر براساس نگاه رهبر شهید انقلاب، استفاده حداکثری از فناوری‌های پیشرفته برای تأمین نیازهای کشور و مردم منطقه بوده است و امروز دنیا متوجه شده که «چماق هسته‌ای» دروغی بیش نبود که رژیم صهیونیستی مطرح کرد و حنای آنها دیگر رنگی ندارد. وی ادامه داد: دشمن پس از شکست توطئه‌های خود به رویارویی نظامی مستقیم با جمهوری اسلامی ایران روی آورد و تصور می‌کرد مردم به نفع آنها به میدان می‌آیند، اما مردم در جنگ ۱۲ روزه بار دیگر اشتباه بودن محاسبات غرب را اثبات کردند. در برابر دشمن ایستادند و در نهایت دشمن مجبور شد تقاضای آتش‌بس کند. معاون اول رئیس‌جمهور افزود: با این حال، دشمن از راهبرد سرنگونی نظام جمهوری اسلامی ایران دست نکشید و با الگوبرداری از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، به دنبال اجرای نوعی کودتای سیاسی ـ نظامی بود. حوادث دی‌ماه هزینه سنگینی به کشور تحمیل کرد و بیش از سه هزار جوان از هر دو طرف، چه کسانی که برای دفاع از نظام وارد میدان شدند و چه کسانی که بدون آنکه متوجه باشند به نمایندگی از نظام سلطه عمل کردند، جان باختند. عارف گفت: چنین حوادثی برای نظامی که پشتوانه مردمی نداشته باشد، کمرشکن است، اما با اتخاذ تدابیری از جمله برگزاری مراسم برای همه جان‌باختگان از سوی دولت و حاکمیت، شهید اعلام کردن همه آنها به‌جز تعداد محدودی و انتشار فهرست جان‌باختگان، توطئه دشمن شکست خورد. وی با اشاره به آمادگی دولت برای مقابله با جنگی تمام‌عیار اظهار کرد: با شهادت رهبر شهید انقلاب اسلامی در روز نخست جنگ رمضان، بزرگ‌ترین ضربه به نظام و ضایعه‌ای بزرگ برای امت اسلامی و آزادگان جهان وارد شد اما جامعه بار دیگر ظرفیت فوق‌العاده خود را نشان داد و به برکت خون شهدا، «جبهه خیابان» به‌صورت خودجوش شکل گرفت و مردم حدود ۱۹۰ شب است که در حمایت از نظام و کشور در خیابان‌ها حضور دارند. معاون اول رئیس‌جمهور افزود: دشمن تصور می‌کرد مانند کودتای ۲۸ مرداد می‌تواند با استفاده از تعدادی اوباش دون‌پایه به اهداف خود برسد، اما این محاسبه نیز غلط بود و سرمایه اجتماعی ارزشمندی به نفع نظام به میدان آمد. عارف با بیان اینکه دشمن از دستیابی به اهداف خود در جنگ نظامی ناامید شده و اکنون در جبهه اقتصادی و اجتماعی فعال است، گفت: ما اعتراف می‌کنیم که با مشکلات اقتصادی روبه‌رو هستیم، اما در برابر تحریم‌های ظالمانه مقاومت کرده و مقاوم‌سازی اقتصادی و اقتصاد مقاومتی را پیش برده‌ایم. از مشکلات تورم و گرانی اطلاع داریم و در کنترل تورم موفق نبوده‌ایم، اما ناامید نیستیم و مطمئن هستیم با همراهی مردم، مشکلات قابل حل است. وی با تأکید بر اهمیت حفظ سرمایه اجتماعی در شرایط کنونی افزود: دشمن در کنار جنگ اقتصادی، سرمایه اجتماعی نظام را نیز هدف قرار داده است؛ بنابراین حفظ سرمایه اجتماعی یک ضرورت و به‌نوعی «جهاد اکبر» است. معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره به اینکه دولت چهاردهم از ابتدای آغاز به کار با شرایط جنگی مواجه بوده است، خاطرنشان کرد: در این شرایط از تأمین معیشت مردم غافل نبوده‌ایم که یکی از نمونه‌های آن اجرای سیاست کالابرگ الکترونیکی است. قرار بود متناسب با افزایش قیمت اجناس، مبلغ کالابرگ نیز افزایش یابد و ما این دین خود را فراموش نکرده‌ایم. رئیس‌جمهور و من چند بار بابت این مسئله از مردم عذرخواهی کرده‌ایم و امیدواریم در هفته‌های آینده این هدف را محقق کنیم. عارف ادامه داد: مستقدیم وارد جنگ اقتصادی شده‌ایم. تصور دشمن این است که با تحریم و محاصره می‌تواند پرونده جمهوری اسلامی ایران را ببندد و نظام را به زانو درآورد، اما ما مرزهای جدید آبی، خاکی و ریلی به اندازه کافی داریم و نگران نیستیم. دولت برای اجرای اقتصاد مقاومتی و مقاوم‌سازی اقتصاد برنامه دارد و مطمئن هستیم دشمن در این جبهه نیز شکست خواهد خورد، زیرا ابزاری جز تحریم‌های خشن و ظالمانه‌ای که پیش‌تر نیز اجرا کرده، در اختیار ندارد. معاون اول رئیس‌جمهور در پایان با اشاره به ظرفیت‌هایی که کشور در دو جنگ اخیر از خود نشان داد، گفت: توان کشور در بخش اقتصادی نیز در این دو جنگ به اثبات رسید. بخش خصوصی و فروشگاه‌های زنجیره‌ای، منافع ملی را بر منافع شخصی ترجیح دادند و در کمک به دولت و کشور نمره قبولی گرفتند. مردم نیز با کنترل میزان خرید خود با دولت همراهی کردند و فروشگاه‌ها پر از کالا بود.

انهدام تیم تروریستی آمریکایی-اسرائیلی

روابط عمومی قرارگاه قدس نیروی زمینی سپاه از انهدام تیم تروریستی در سیستان و بلوچستان خبر داد.

به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، روابط عمومی قرارگاه قدس نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اعلام کرد: با رصد اطلاعاتی هوشمند، یک تیم تروریستی در اقدام عملیاتی مشترک توسط رزمندگان قرارگاه قدس شامل اداره‌کل اطلاعات، سازمان اطلاعات سپاه استان سیستان و بلوچستان و فراجای استان مورد شناسایی و ضربه قاطع قرار گرفت که منجر به هلاکت دو نفر از تروریست‌ها شد. این تیم قصد انجام اقدامات تروریستی به‌روی اهداف از پیش تعیین‌شده را داشت. لازم به یادآوری است این تیم تروریستی وابسته به رژیم منحوس صهیونی و رژیم تروریستی آمریکا قصد داشتند در همراهی با جنگ آمریکا اقدامات تروریستی را در استان رقم بزنند که با عنایت خداوند متعال قبل از هرگونه اقدام تروریستی مورد ضربه قرار گرفتند. قرارگاه قدس به مزدوران رژیم منحوس صهیونی و رژیم تروریستی آمریکا هشدار می‌دهد امنیت مردم استان سیستان و بلوچستان خط قرمز ماست و به هیچ مزدوری اجازه ورود و تحرک در منطقه را نخواهیم داد و با آنان به‌شدت برخورد خواهد کرد.

نگاه روز

قفقاز در قاب آمریکا؛

ادعای ویتکاف درباره معماری صلح باکو و ایروان

فرستاده ویژه ترامپ در مقاله‌ای مدعی شد که رهبری رئیس‌جمهور آمریکا توانست به مناقشه تاریخی قرهباغ پایان دهد.

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، در صفحه شخصی خود در شبکه اجتماعی «تروث سوشیال» مقاله‌ای را بازنشر کرده که به قلم «استیو ویتکاف»، فرستاده و نماینده ویژه وی در امور خاورمیانه، در نشریه «واشنگتن اگزماینر» به رشته تحریر درآمده است. ویتکاف در این مقاله تحلیلی، تلاش کرده تا نقش و جایگاه دونالد ترامپ را در فرآیند حل‌وفصل و پایان دادن به مناقشه طولانی‌مدت قرهباغ برجسته سازد. ویتکاف که در محافل سیاسی به عنوان یکی از طراحان و معماران اصلی پروژه ترانزیتی موسوم به «مسیر ترامپ» (Trump Route) – با هدف اتصال جمهوری آذربایجان به منطقه برون‌بوم و خودمختار نخجوان از طریق خاک استان سیونیک ارمنستان – شناخته می‌شود، در این مقاله می‌نویسد: «نسل‌های متمادی از دیپلمات‌ها و مذاکره‌کنندگان بین‌المللی بر این باور بودند که مناقشه بی‌رحمانه و خونین میان جمهوری آذربایجان و ارمنستان که دهه‌ها به طول انجامیده بود، اساساً لاینحل و غیرقابل مهار است. با این حال، این رویه و تصور غالب زمانی در هم شکست که پرزیدنت ترامپ برای دومین بار به کاخ سفید راه یافت.» وی در ادامه با ادبیاتی ستایش‌آمیز نسبت به رئیس‌جمهور آمریکا ادعا می‌کند: «دقیقاً به لطف رهبری شجاعانه و جسورانه او بود که کشورهای ارمنستان و جمهوری آذربایجان توانستند توافقنامه صلح را پاراف کنند و به این ترتیب، به بیش از ۳۵ سال خونریزی و درگیری پایان دهند.» این مقام ارشد آمریکایی در تشریح دکترین سیاست خارجی دولت ترامپ خاطرنشان می‌سازد: «آنچه دکترین ترامپ را در عرصه دیپلماسی بین‌المللی منحصربه‌فرد می‌سازد، آمادگی و تمایل بی‌قیدوشرط وی برای ورود به گفت‌وگو و مذاکره با هر شخص و هر جناحی است تا از این طریق بتواند منافع ملی آمریکا را به پیش ببرد. این رویکرد، حتی تلاش برای حل‌وفصل مسالمت‌آمیز مناقشاتی را که دهه‌ها در اقصا نقاط جهان به درازا کشیده‌اند، شامل می‌شود.»

ارزیابی ویتکاف از شخصیت‌های علی‌اف و پاشینیان

نماینده ویژه ترامپ در بخش دیگری از مقاله خود به تجربیات میدانی‌اش اشاره کرده و می‌نویسد: «در جریان نخستین سفر کاری‌ام به باکو در ماه مارس سال ۲۰۲۵، به وضوح دریافتم که روابط ایالات متحده با جمهوری آذربایجان و شخص رئیس‌جمهور الهام علی‌اف، از توجه و اهمیتی که شایسته آن است، برخوردار نبوده است.» ویتکاف در توصیف شخصیت رئیس‌جمهور آذربایجان، وی را رهبری «قدرتمند و قاطع» می‌نامد که «آمادگی کامل دارد تا برای دستیابی به صلح، تصمیمات سخت و دشواری اتخاذ کند.» وی تأکید می‌کند که علی‌اف نه تنها منافع ملی کشورش را به خوبی درک می‌کند، بلکه به اهمیت حیاتی برقراری ثبات در منطقه نیز کاملاً واقف است. این مقام آمریکایی می‌افزاید: «همان سفر نخست، تیم ما را به این باور و یقین رساند که در صورت اتخاذ یک رویکرد صحیح و اصولی، دستیابی به پیشرفت در مذاکرات کاملاً امکان‌پذیر است.» ویتکاف سپس به سراغ توصیف نیکول پاشینیان، نخست‌وزیر ارمنستان می‌رود و او را رهبری «عمل‌گرا و شجاع» لقب می‌دهد. به زعم وی، پاشینیان شخصیتی است که «قادر است با محوریت منافع ملت خود تصمیم‌گیری کند، حتی اگر از پیش بداند که افکار عمومی در ابتدا روی خوشی به آن تصمیمات نشان نخواهند داد و با آن مخالفت خواهند کرد.» به نوشته ویتکاف، دیدارهای فشرده و مستمری که طی پنج ماه پس از آن، هم در باکو و هم در ایروان برگزار شد، پرده از یک حقیقت بنیادین برداشت: «این مناقشه باید از زاویه دید و منظری کاملاً متفاوت مورد ارزیابی و بررسی قرار می‌گرفت.» فرستاده ویژه آمریکا تصریح می‌کند: «مسائل و چالش‌های عملی، به طور خاص نیاز مبرم جمهوری آذربایجان برای دسترسی بلامانع و آزادانه به منطقه برون‌بوم نخجوان، برای سال‌های متمادی صرفاً به عنوان یک مناقشه سرزمینی و ارضی با حاصل‌جمع صفر در نظر گرفته می‌شد. اما آنچه در این مقطع ضرورت داشت، تکرار دوباره فرمول‌ها و راه‌حل‌های منسوخ‌شده و قدیمی نبود؛ بلکه ما نیازمند تفکری تازه، راه‌حل‌هایی خلاقانه و فراتر از همه این‌ها، یک رهبری مقتدرانه بودیم.»

تولد مفهوم «تریپ» (TRIPP)؛ مدل جدید حل‌وفصل منازعات

به ادعای این دیپلمات آمریکایی، خروجی و دستاورد نهایی این سلسله نشست‌ها و مذاکرات فشرده، شکل‌گیری مفهوم و ایده «تریپ» (TRIPP) بود. وی در تشریح این پروژه می‌نویسد: «در چارچوب این طرح، واشنگتن با همکاری نزدیک با ایروان تلاش می‌کند تا مسیرهای ترانزیتی چندوجهی و بلامانعی را از طریق خاک ارمنستان ایجاد کند، در حالی که همزمان تمامیت ارضی و حاکمیت ملی جمهوری ارمنستان به طور کامل و بی‌نقص حفظ و رعایت شود.» ویتکاف در ادامه با ستایش مجدد از رئیس‌جمهور متبوعش می‌افزاید: «ترامپ با تمرکز بر دستیابی به نتایج عملی و ملموس به جای درگیر شدن در تشریفات و فرآیندهای رسمی و بوروکراتیک، موفق شد گره کوری را باز کند که دهه‌ها دیپلمات‌های برجسته را سردرگم و مستأصل کرده بود. این رویکرد عمل‌گرایانه در نهایت به ثمر نشست و رهبران دو کشور، دو سند بسیار مهم و سرنوشت‌ساز را در تاریخ ۸ اوت به امضا رساندند.» به گفته ویتکاف، نخستین دستاورد بزرگ، صدور «بیانیه مشترک صلح» است که هر دو کشور را در مسیر دستیابی به صلحی پایدار، همکاری‌های اقتصادی و عادی‌سازی کامل روابط قرار داده است. دستاورد دوم نیز، اقدام مشترک رهبران دو کشور در نامزد کردن دونالد ترامپ برای دریافت جایزه صلح نوبل بود. ویتکاف این رویداد را در تاریخ بی‌سابقه می‌داند و می‌نویسد: «این نخستین بار است که رهبران دو کشوری که پیش از این درگیر جنگی خونین با یکدیگر بوده‌اند، تلاش‌های خود را برای نامزد کردن میانجی این صلح برای دریافت چنین جایزه‌ای هماهنگ و یکپارچه می‌کنند.» این مقام ارشد آمریکایی در پایان مقاله خود با نگاهی به آینده مدعی می‌شود: «امروزه، مفهوم تریپ (TRIPP) در سطح جهانی به عنوان یک مدل کارآمد و موفق برای حل‌وفصل مناقشات به ظاهر لاینحل، از طریق به کارگیری خلاقیت، اعمال قدرت و تأمین منافع متقابل شناخته شده و مورد تحسین قرار گرفته است.» وی همچنین ابراز امیدواری می‌کند که پروژه TRIPP در آینده از مرزهای دریای خزر فراتر رفته و این مفهوم در منطقه خاورمیانه نیز توسعه و تکامل یابد.

فرستاده ویژه کاخ سفید در جمع‌بندی نهایی خود تأکید می‌کند که منطقه قفقاز جنوبی امروز بسیار امن‌تر، مرفه‌تر و باثبات‌تر از گذشته است، چرا که «ترامپ، علی‌اف و پاشینیان تصمیم گرفتند به جای تکیه بر لفاظی‌های سیاسی، بر روی نتایج عملی و ملموس تمرکز کنند.» منبع: تسنیم.

zamanagahi@chmail.ir